

Grundfag B: Pædagogisk psykologi – Forår 2021 Kandidatuddannelsen i Psykologi

---

Pensumlisten findes på fagets side på Blackboard med links og oplysninger om semesterhyldede

Aaltonen, J., Seikkula, J. & Lehtinen, K. (2011). The Comprehensive Open-Dialogue Approach in Western Lapland: I. The incidence of non-affective psychosis and prodromal states. *Psychosis: Psychological, Social and Integrative Approaches*, 3(3), 179-191. <https://doi.org/10.1080/17522439.2011.601750> [12 sider]

Allen, K., Vella-Brodrick, D. & Waters, L. (2016). Fostering school belonging in secondary schools using a socio-ecological framework. *The Educational and Developmental Psychologist*, 33(1), 97-121. <https://doi.org/10.1017/edp.2016.5> [24 sider]

Denne artikel fokuserer på hvordan tilhørsforhold skabes i skolekontekst. Det er veldokumenteret, at udbyttet ved at høre til og føle sig forbundet med skolen har stor betydning for de unges mentale velvære og generelle velbefindende. Baseret på Bronfenbrenners sociologiske model for menneskelig udvikling præsenteres der forskellige strategier, der kan benyttes for at øge den unges skoletilhørsforhold.

Andersen, T. (1987). The Reflecting Team: dialogue and meta-dialogue in clinical work. *Family Process*, 26(4), 415-428. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.1987.00415.x> [13 sider]

Bogat, A. G. (2009). Is it necessary to discuss person-oriented research in community psychology? *American Journal of Community Psychology*, 43(1-2), 22-34. <https://doi.org/10.1007/s10464-008-9215-7> [12 sider]

Anne Bogat forsøger i denne artikel at skitsere idéen i det, hun og kolleger kalder person-orienteret forskning. Den tænkning, der ligger bag denne tilgang, er en vis reservation mod at reducere psykologiske fænomener til variable og dermed reducere individet til en variabel. Bogat bruger en række eksempler til at vise, hvordan man kan udføre kvantitativ forskning og stadig fastholde individet.

Bro, K., Svanholt, J. & Løw, O. (red.). (2009). *Psykologiske perspektiver på intervention - i pædagogiske kontekster* (Casebeskrivelsen, s. 34-43). Dansk Psykologisk Forlag. [10 sider]

Bogen viser med afsæt i en fælles casebeskrivelse, hvordan forskellige psykologiske tilgange vil analysere og foreslå interventionsstrategier i forhold til casen. Pensumstoffet omfatter en kritisk psykologisk, en vitaliseringspsykologisk og en løsningsorienteret tilgang. Læses sammen med Tønnesvang og Jensen (2009).

Brown, C. (2007). Situating knowledge and power in the therapeutic alliance. I: C. Brown, & T. Augusta-Scott (red.), *Narrative therapy: making meaning, making lives* (s. 3-22). SAGE. <http://doi.org/10.4135/9781452225869.n1> [20 sider]

Cameron, R.J. (2006). Educational psychology: the distinctive contribution. *Educational Psychology in Practice*, 22(4), 289-304. <https://doi.org/10.1080/02667360600999393> [15 sider]

I denne artikel analyserer Cameron de særlige karakteristika, som faget pædagogisk psykologi har. Det handler om pædagogisk psykologis grænser til andre fag, også selvom Cameron ikke eksplicit omtaler andre fag. Fokus er ganske vist UK, men dels kan overvejelserne sagtens overføres til Danmark, og dels inddrager Cameron den litteratur, som grundbogen trækker på.

Cecchin, G. (1987). Hypothesizing, circularity, and neutrality revisited: an invitation to curiosity. *Family Process*, 26(4), 405-413. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.1987.00405.x> [8 sider]

Conrad, P. (2007). *The medicalization of society: on the transformation of human conditions into treatable disorders* (kapitel 1 + 3). Johns Hopkins University Press. [43 sider]

I denne klassiske tekst beskriver Conrad overordnet i kapitel 1 den udvikling de vestelige samfund har gennemgået de seneste årtier i retning af at flere og flere hverdagsproblemer bliver forstået og behandlet som medicinske problemer. I kapitel 3 beskrives denne udvikling særligt i forhold til en ekspansion af diagnoser, der har kendetegnet ADHD området.

Cooperrider, D.L. & Srivastva, S. (1987). Appreciative inquiry in organizational life. I: R.W. Woodman & W.A. Pasmore (red.), *Research in organizational change and development* (Vol. 1, s. 129-169). JAI Press. [40 sider]

Davies, B. (2004). Introduction: poststructuralist lines of flight in Australia. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 17(1), 3-9. <https://doi.org/10.1080/0951839032000150194> [6 sider]

En kort tekst, der præsenterer centrale begreber i poststrukturalistisk teori.

Davis, B. & Sumara, D. (2006). *Complexity and education: inquiries into learning, teaching and research* (kap. 1, s. 3-16). Lawrence Erlbaum. <https://doi.org/10.4324/9780203764015> [14 sider]

Dette kapitel fokuserer på spørgsmålet om, hvad kompleksitetsteori er for en størrelse. Den er en fair introduktion til teorien indenfor "education", der peger på nogle af grundtankerne til teorien, og hvor de kommer fra. Den kan med fordel læses før de andre tre tekster sat på til samme forelæsning, siden den introducerer noget af det de andre enten bygger videre på, problematiserer, og/eller opstiller deres alternativ imod.

Dempster, B. (2007) Boundarylessness. I: C. S. Brown & T. Toadvine (red.), *Nature's edge: boundary explorations in ecological theory and practice* (s. 93-110). State University of New York Press. [17 sider].

Dette kapitel fokuserer på at introducerer et begreb der kan stå som alternativ til "autopoietiske systemer", som kompleksitetstænkere bruger som grund model. Beth Dempster foreslår at vi i stedet tænker på nogle systemer som "sympoietiske". Hvor auto- bygger på at noget er selv-organiserende, bygger sym- på et symposia af forskellige elementer er sam-organiserende, og kun til dels er del af systemet. Der bliver altså stillet spørgsmålstegn ved, om vi kan altid kan pege på "afgrænsede systemer", og om det nogle gange giver mere mening at se på økologier, som elementer der i deres udvikling, nogle gange spiller sammen (andre gange ikke) til at skabe både hinandens videre udviklingsmuligheder og nogle gange et nyt "noget" sammen.

Dixon, R. (2007). Systemic thinking: a framework for research into complex psychosocial problems. *Qualitative Research in Psychology*, 4(1-2), 145-166. <https://doi.org/10.1080/14780880701473532> [22 sider]

sider]

Systemisk tænkning stiller spørgsmål så som, hvordan og hvorfor fungerer et helt system sådan som tilfældet er? Artiklen argumenterer teoretisk og viser gennem eksempler fra en skole, hvordan systemisk tænkning kan udgøre et fundament for forskning i komplekse sociale systemer og dermed bidrage til skabelse af teori og integrativ tænkning.

Farrell, P. (2010). School psychology: learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581-598. <https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [18 sider]

Artiklen fortæller kort om skolepsykologiens historie og her især IQ testens rolle for skolepsykologer. Artiklen indeholder også en kritik af IQ testning og den medicinske model og kommer til sidst ind på strategier for det kommende arbejde.

Foucault, M. (1982). The subject and power. *Critical Inquiry*, 8(4), 777-795.

Fullan, M. (2005). The meaning of educational change: a quarter of a century of learning. I: A. Lieberman (red.), *The roots of educational change* (s. 202–216). Springer. https://doi.org/10.1007/1-4020-4451-8_12 [15 sider]

Graham, L. J. (2008). From ABCs to ADHD: The role of schooling in the construction of behaviour disorder and production of disorderly objects. *International Journal of Inclusive Education*, 12(1), 7-33. <https://doi.org/10.1080/13603110701683311> [27 sider]

Artiklen tilbyder en kritisk gennemgang af forskningen inden for ADHD. I den forbindelse peger Graham på, at forskningen generelt har overset den rolle, som skolen som social praksis har spillet i patologiseringen af urolige børn og artiklen undersøger i hvor høj grad ADHD også kan forstås som et symptom på en dysfunktionel skolepraksis.

Gutkin, T. B. & Curis, M. J. (2009). School-based consultation: the science and practice of indirect service delivery. I: T.B. Gutkin & C.R. Reynolds (red.), *The handbook of school psychology* (4. udgave, s. 591-635). Wiley. [44 s.]

Hansen, K. V. (2002a). PPR-arbejdets faglige karakter og dilemmaer. *Pædagogisk Psykologisk Rådgivning*, 39(1), 7–10. [4 sider]

Hansen, K. V. (2002b). Teoretiske og metodiske overvejelser. *Pædagogisk Psykologisk Rådgivning*, 39(1), 11–42. [32 sider]

Hansen, K. V. (2005). Konsultation revisited. *Pædagogisk Psykologisk Rådgivning*, 42(1), 4-14. [10 sider]

Hawe, P., Shiell, A. & Riley, T. (2009). Theorising interventions as events in systems. *American Journal of Community Psychology*, 43(3-4), 267-276. <https://doi.org/10.1007/s10464-009-9229-9> [10 sider]

Hawe et al skitserer i denne artikel alternative måder at evaluere interventioner på. Grundlaget for dette er økologisk systemteori, som anvendes til at beskrive forholdsvis abstrakte måder at evaluere en intervention på. En konkret anvendelse af denne tankegang findes også på dette pensum – i Kristensen (2018).

Hedegaard, M., & Chaiklin, S. (2011). Supporting children and schools: a development and practice-centered approach for professional practice and research. I: H. Daniels & M. Hedegaard (red.), *Vygotsky and special needs education: rethinking support for children and schools* (kapitel 5, s. 86-108). Continuum International Publishing Group. [22 sider]

Ud fra et virksomhedsteoretisk perspektiv diskuteres det i dette kapitel, hvordan interventioner over for børn med vanskeligheder kan foregå.

Hjörne, E. & Säljö, R. (2004). "There is something about Julia": symptoms, categories, and the process of invoking attention deficit hyperactivity disorder in the Swedish school: a case study. *Journal of Language, Identity, and Education*, 3(1), 1-24. https://doi.org/10.1207/s15327701jlie0301_1 [24 sider]

Hjörne og Säljö påpeger i en undersøgelse af, hvordan deltagere ved elevkonferencer vurderede forskellige typer af børn med problematisk adfærd på en folkeskole i Sverige, hvordan DAMP/ADHD diagnosen blev brugt til at skabe mening med bestemte former for problematisk adfærd i en skolekontekst. Endvidere understreges det i undersøgelsen skolen som kontekst sjældent problematiseres i forbindelse med diskussionen af ADHD/DAMP – denne artikel har et tematisk overlap med Hjörne & Säljö (2004b).

Honneth, A. (1995). *The struggle for recognition - the moral grammar of social conflicts* (kap. 5-6, s. 92–139). The MIT Press. [47 sider]

Honneth, A. (2003). Usynlighed. I: *Behovet for anerkendelse* (s. 98–117). Hans Reitzel. [20 sider]

Ingold, T. (2015). *Life of lines* (kap. 1-5, s. 3-26). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315727240> [24 sider]

Tim Ingold er god til at gøre det, vi kan kalde "at tænke abstrakt med det konkrete". Han griber fat i nogle helt konkrete ting, og siger noget med det, der er yderest abstrakt og tankevækkende. I denne del af hans bog, peger han på, hvordan meget teoretisk tænkning har det med at tænke i "blobs", eller, hvad vi måske i psykologien ville kalde "kasser". Denne kritik angår også kompleksitetsteori og systemer teori. Hans forslag er at vi i stedet skal arbejde med at tænke i "linjer" eller i *udvikling*. De resterende dele af bogen er så videre udvikling af denne "linje" tankegang, hvor han forsøger at pege på, hvordan man skal tænke om linjer, og hvilke konsekvenser det har for de teorier vi vil få ud af det. Han er især optaget af, hvordan det er at materialer (igen, tænk også her abstrakt, såsom personer), rent faktisk kan "hænge sammen" og påvirke hinanden, uden at de mister deres individualitet.

Juvonen, J. (2006). Sense of belonging, social bonds and school functioning. I: P. A. Alexander & P. H. Winne (red.), *Handbook of educational psychology* (2. udgave, kapitel 28, s. 655-674). Lawrence Erlbaum. [20 sider]

Juvonen giver i dette kapitel en oversigt over den viden, der findes om børns tilhørsforhold til skolen og betydningen af dette tilhørsforhold for barnets skolepræstationer og engagement i skolen.

Kaufman, A. S. (2000). Intelligence tests and school psychology: predicting the future by studying the past. *Psychology in the Schools*, 37(1), 7-16. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1520-6807\(200001\)37:1<7::AID-PITS2>3.0.CO;2-H](https://doi.org/10.1002/(SICI)1520-6807(200001)37:1<7::AID-PITS2>3.0.CO;2-H) [9 sider]

Keshavarz, N., Nutbeam, D., Rowling, L. & Khavarpour, F. (2010). Schools as social complex adaptive systems: a new way to understand the challenges of introducing the health promoting schools concept. *Social Science & Medicine*, 70(10), 1467-1474.
<https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2010.01.034> [8 sider]

Systemteorier er udbredte og har mange forgreninger. I denne artikel fokuserer forfatterne på anvendelsen af teorier om "komplekse adaptive systemer" på skolen, og illustrerer klagende, hvordan det lader sig gøre at anvende dette perspektiv.

Kristensen, O. S. (2018). Komplekse interventioner i PPR - et pilotprojekt. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 55(4), 69-79. [10 sider]

I denne artikel anvender OSK principperne fra komplekse interventioner til at undersøge PPR praksis. Artiklen bygger på 30 psykologistuderendes praktikophold og ud fra de cases, der her er indsamlet, vises det, hvordan det er muligt at undersøge virkningen af komplicerede interventioner.

Laws, C. & Davies, B. (2004). Poststructuralist theory in practice: working with "behaviourally disturbed" children. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 13(3), 205-221.
<https://doi.org/10.1080/09518390050019631> [16 sider]

Denne tekst peger på de praktiske muligheder, der ligger i brugen af poststrukturalistisk teori i forhold til pædagogisk psykologi.

Lind, A. B., Delmar, C., & Nielsen, K. (2014a). Searching for existential security: a prospective qualitative study on the influence of mindfulness therapy on experienced stress and coping strategies among patients with somatoform disorders. *Journal of Psychosomatic Research*, 77(6), 516-521.
<https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2014.07.015> [6 sider]

Lind, A. B., Delmar, C., & Nielsen, K. (2014b). Struggling in an emotional avoidance culture: a qualitative study of stress as a predisposing factor for somatoform disorder. *Journal of Psychosomatic Research*, 76(2), 94-98. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2013.11.019> [5 sider]

Lind, A. B., Risoer, M. B., Nielsen, K., Delmar, C., Christensen, M. B., & Lomborg, K. (2014). Longing for existential recognition: a qualitative study of everyday concerns for people with somatoform disorders. *Journal of Psychosomatic Research*, 76, 99-104.
<https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2013.11.005> [6 sider]

Madsen, O. J. (2018). Generasjon prestasjon: hva er det som feiler oss? Universitetsforlaget. Indledning s. 9-22 (12 sider) og kapitel 4 "Ung, privilegeret og syk" s. 59-81 (22 sider).

Kapitel 1 introducerer bredt til centrale senmoderne kulturelle tematikker, der knytter sig til den stigende mistriksel blandt unge i Skandinavien i dag. Kapitel 4 sammenfatter kvalitative undersøgelser af unges psykiske sygdomserfaringer i senmoderniteten. Det analyseres hvordan senmoderne tematikker som selvrealisering, instrumentalisering og ensomhed repræsenteres i de unges sygdomsfortællinger. Kapitlet peger på, at unges mistriksel og psykiske lidelser ikke alene kan forklares med henvisning til individuelle sårbarhedsfaktorer, men må suppleres af kulturelle og sociale forklaringsmodeller.

Masten, A. S. (2007). Resilience in developing systems: Progress and promise as the fourth wave rises. *Development and Psychopathology*, 19(3), 921-930. <https://doi.org/10.1017/S0954579407000442> [9 s.]

Resiliens er et velkendt begreb i litteraturen men forståelsen af resiliens har forandret sig meget, og i denne korte artikel skitserer en af hovedpersonerne i denne forskning, Ann Masten, den fjerde bølge i resiliens teoriens udvikling, hvor resiliens forstås i en systemteoretisk referenceramme.

McLeod, B. D., Sutherland, K. S., Martinez, R. G., Conroy, M. A., Snyder, P. A. & Southam-Gerow, M. A. (2017). Identifying common practice elements to improve social, emotional, and behavioral outcomes of young children in early childhood classrooms. *Prevention Science*, 18(2), 204-213. <https://doi.org/10.1007/s11121-016-0703-y> [10 sider]

McNamee, S. (2002). Værdsættende samtale og social konstruktion i praksis. I: C. Dalsgaard, T. Meisner & K. Voetman (red.), *Forvandling - værdsættende samtale i teori og praksis* (s. 110-129). Dansk Psykologisk Forlag. [19 sider]

Sheila McNamee beskriver, hvordan værdsættende samtale kan bringe os ud over tilsyneladende modstridende synspunkter og frem mod en tilstand præget af mangfoldighed – af forskellige værdisæt, trosretninger og aktiviteter. Værdsættende samtale beskrives som et godt eksempel på social konstruktionisme i praksis. Det er en tilgang der inviterer os til at skabe nye organisatoriske virkeligheder, der tillader medlemmerne at bevæge sig sammen, og i hver sin retning.

Nielsen, J. (2018). Kontekst management som praksisform. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 5, 9-27. [19 sider]

Denne artikel er et forsøg på at sige noget om, hvordan man i praksis kan tage hensyn til nogle af de ting, som vi kan lære af systemteori og kompleksitetsteori. Den starter fra tesen, at elementer får deres betydning ud fra en kontekst, og at tage dem ud af deres kontekst vil også ændre deres mening – derfor skal vi forstå dem i deres egen kontekst, for egentlig at forstå. De andre tekster på pensum her, kan med fordel læses som forsøg på at sige noget om kontekst: Davis & Sumara om systemer som kontekst; Dempster omkring økologier som kontekst, og Ingold som forsøg på at sige noget om, hvordan kan hænge sammen med noget andet og derved være kontekst. Nielsen ligger især vægt på, hvordan PPR psykologer har en unik position i uddannelsessystemet, til at kunne trække tråde mellem "kontekster", der ellers normalt ikke vil kunne tale sammen. På den måde, er PPR psykologer med til at sy verden sammen på nye måder, der forhåbentligvis kan hjælpe de personer man ønsker.

Nielsen, K. & Jørgensen, C.R. (2010). Patologisering af uro? I: S. Brinkmann (red.), *Det diagnosticerede liv - sygdom uden grænser* (s. 179-205). Klim. [30 sider]

I dette kapitel søger Nielsen og Jørgensen at kaste et blik på ADHD-problematikken, som også inddrager det moderne samfunds betydning for forståelsen af ADHD. I den forbindelse påpeges det, at udviklingstendenser i det moderne uddannelsessystems tilrettelæggelse kan have betydning for at urolig adfærd kategoriseres som ADHD.

Nielsen, K. & Tanggaard, L. (2018). Den pædagogisk-psykologiske rådgivning og praksis. I: *Pædagogisk psykologi – en grundbog* (2. udgave, s. 163-196). Samfundslitteratur. [34 sider]

Kapitlet giver en introduktion til pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77. <https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [15 sider]

Olson, M. Seikkula, J. & Ziedonis, D. (2014). *The key elements of dialogical practice in Open Dialogue*. The University of Massachusetts Medical School. Worcester, MA. [33 sider]

Pellegrini, D. W. (2009). Applied systemic theory and educational psychology: can the twain ever meet? *Educational Psychology in Practice*, 25(3), 271–286. <https://doi.org/10.1080/02667360903151841> [16 sider]

Reinke, W. M., Stormont, M., Herman, K. C., Wang, Z., Newcomer, L., & King, K. (2014). Use of coaching and behavior support planning for students with disruptive behavior within a universal classroom management program. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 22(2), 74-82. <https://doi.org/10.1177/1063426613519820> [9 sider]

Artiklen handler om, hvordan forandring af skoleklassers må tage højde for den kompleksitet, som lærere møder i hverdagen. Der er behov for støtte (i form af coaching) til at udvikle planer, som kan hjælpe elever med vanskeligheder. I artiklen beskriver forfatterne modellen og undersøger dens effektivitet. Programmet SW-PBIS er den amerikanske version af PALS, mens programmet IY her i Danmark kaldes "De Utrolige År".

Restori, A. F., Gresham, F. M. & Cook, C. R. (2008). "Old habits die hard": past and current issues pertaining to response-to-intervention. *The California School Psychologist*, 13, 67-78. <https://doi.org/10.1007/BF03340943> [12 sider]

Riber, J. (2004). Gennem forståelse til anerkendelse. I: B. Hertz & F. Iversen (red.), *Anerkendelse i børnehøjde* (s. 55-84). Dansk Psykologisk Forlag. [29 sider]

Teksten stiller spørgsmålet: Hvordan kan man anerkende børn med en meget voldelig og mobbende adfærd? Det besvares ud fra en teoretisk diskussion af anerkendelsesbegrebet samt et case studie af en supervisorspraksis omhandlende en udadreagerende dreng.

Sanders, J., Munford, R. & Liebenberg, L. (2012). Young people, their families and social support: understanding resilience with complexity theory. I: M. Ungar (red.), *The social ecology of resilience: a handbook of theory and practice*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-0586-3_19 [10 sider]

Sanders et al viser i denne artikel frugtbarheden i at anvende kompleksitetsteori til at forstå hvordan udsatte unge (her repræsenteret af en ung fyr ved navn Ben) navigerer imellem udfordringer og overvinder modgang.

Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: how professionals think in action* (kapitel 1, 2 + 4). Basic Books. [55 sider]

Sheridan, S. M. & Gutkin, T. B. (2000). The ecology of school psychology: examining and changing our paradigm for the 21st century. *School Psychology Review*, 29(4), 485-502. [17 sider]

samt kommentarerne af:

Pianta, R. C. (2000). Commentary: Sheridan and Gutkin's vision of the future: information will help us

get there. *School Psychology Review*, 29(4), 503-504. [2 sider]

og

Rosenfield, S. (2000). Commentary on Sheridan and Gutkin: unfinished business. *School Psychology Review*, 29(4), 505-506. [2 sider]

Sheridan og Gutkin kommer her med deres bud på hvorfor paradigmeskiftet (fra test-baseret til konsultativ praksis) indenfor skolepsykologisk praksis synes så vanskeligt at realisere. De argumenterer for, at kløften mellem evidensbaserede metoder og praksis, er for dyb. Dels grundet nogle præmisser på makro-niveau (politiske, økonomiske, organisatoriske etc.) og dels grundet præmisser knyttet til metodernes kontekstuelle og sociale validitet, dvs. relevans for og realiserbarhed i praksis. Som brobygger præsenterer de deres økologiske model, mhp. at imødekomme disse udfordringer. Modellen har især fokus på forebyggelse frem for behandling, dvs. skolepsykologens primære opgave skal være at skabe bedre betingelser i læringsmiljøet (ved uddannelse af lærere og forældre, hjælp til implementering af særlige læringsmetoder etc.). Udredning (herunder testning) og intervention af børn skal minimeres eller helt ophøre. Hvis paradigmeskiftet skal lykkes, skal det iflg. forfatterne starte på andre niveauer end selve skolepsykologen. Det kræver organisatorisk og politisk vilje til, at skolepsykologens rolle rækker udover de børn, der allerede er identificeret som værende i vanskeligheder. Mhp. reel forebyggelse må skolepsykologens rolle rette sig mod alle børn. Piantas kommentar på artiklen argumenterer for, at skolepsykologer generelt både er bevidste om, og vil hævde at anerkende, kontekstens betydning i deres arbejde. Men virkeligheden er, at mange skolepsykologer foretrækker testning, dels pga. faglig identitet og stolthed, dels fordi det er trygt. I overensstemmelse med systemisk tænkning argumenterer han for, at vejen til et organisatorisk paradigmeskifte, går gennem udveksling af information på flere niveauer. Rosenfields kommentar fokuserer dels på, at den økologiske model er i konflikt med skolepsykologer "basale antagelser om verden"; og dels på at uddannelsen af skolepsykologer ikke er i overensstemmelse med det nye paradigme, dvs. testbaseret praksis er fortsat dominerende og skolepsykologer overleverer viden knyttet til den traditionelle testbaserede praksis.

Sonne, M. & Tønnesvang, J. (2013). *Integrativ gestalt praksis* (kap 1: Feltet, s. 30-50). Klim.

Kapitlet gennemgår kvadrantmodellens anvendelse som perspektivmodel for en systematisk helhedsforståelse i arbejdet med mennesker.

Stevens, I. & Cox, P. (2008). Complexity theory: developing new understandings of child protection in field settings and in residential child care. *The British Journal of Social Work*, 38(7), 1320-1336. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcm052> [16 sider]

Denne artikel kan med fordel læses sammen med Sanders et al (2012) og der er visse overlap i den teoretiske tilgang. Formålet er at forstå den kompleksitet, man står i, når man skal beskytte et barn mod overgreb. Uhyggelige sager har sat fokus på den kompleksitet, vi alle er en del af. Stevens & Cox skriver om socialt arbejde, men idéerne kan sagtens overføres til psykologi.

Tomm, K. (1988). Interventive interviewing: part III. Intending to ask lineal, circular, strategic, or reflexive questions? *Family Process*, 27(1), 1-15. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.1988.00001.x> [15 sider]

Tønnesvang, J. & Jensen, P.S. (2009). Hvem er det lige, der er optaget af, hvad Jens har for? I: K. Bro, J. Svanholt & O. Løw (red.), *Psykologiske perspektiver på intervention: i pædagogiske kontekster* (s. 141-173). Dansk Psykologisk Forlag. [33 sider]

Tønnesvang, J. & Schou, S. (2018). *Livsvitaliserende samtaler med unge: guide til fremme af unges livsengagement og kvalificerede selvbestemmelse* (s. 7-24, 38-43) Klim. [ca. 45 sider – letlæsning]

Boghæftet introducerer til vitaliseringskompasset og viser hvorledes dette i kombination med modellen for kvalificeret selvbestemmelse kan danne grundlag for at samtale med udfordrede unge omkring de livsudfordringer, de står overfor. Hæftet er et blandt flere hæfter, der omsætter vitaliseringspsykologi i praksis som eksempelvis studie-, uddannelses- og læringsvitaliserende samtaler. Det viser, hvorledes almen psykologisk teori om menneskelig grundbehov kan anvendes konkret i ikke-manualiseret samtalearbejde med mennesker.

Watzlawick, P., Bavelas, J. B. & Jackson, D. D. (1967). *Pragmatics of human communication: a study of interactional patterns, pathologies, and paradoxes* (kapitel 1-2). W. W. Norton. [51 sider]

White, M. (2006). *Narrativ praksis* (s. 9-39). Hans Reitzel. [30 sider]

Winnicott, D. W. (1965). Ego distortion in terms of true and false self. I: *The maturational processes and the facilitating environment: studies in the theory of emotional development* (s. 140–152). The Hogarth Press and Institute of Psycho-Analysis. [13 sider]

Samlet: 1.197 sider

Denne liste er gennemgået og forsynet med links af [AU Library](#), Aarhus BSS